SPANDAN CAREER INSTITUTE

THE WAY OF SUCCESS…

D

प्रश्नपुस्तिका क्र. / **BOOKLET No.** **GS2022**

Total Que. : 100
Marks : 100
Time : 60 min

Mob. No. 9923262977

Date :30/03/2022

गट – क संयुक्त (पूर्व) सराव परिक्षा - 2022

विषय : — सामान्य अध्ययन [001]

पेपर क्र. (४)

सूचना

१. सदर प्रश्नपुस्तिकेत १०० अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरूवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असल्यास प्रश्नपुस्तिका पर्यवेक्षकाकडून लगेच बदलू

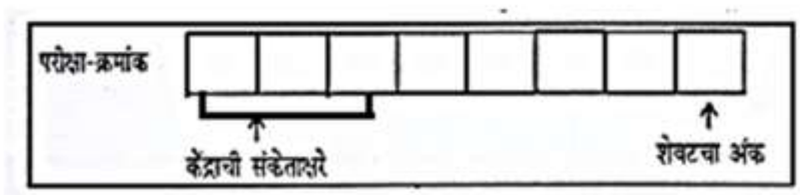

२. आपला परीक्षा—क्रमांक हया चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.

३. वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.

४. अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला ४ पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना १,२,३ आणि ४ असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवर सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करतांना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी.

५. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. अशा प्रकारे प्रश्न सोडविणे सोयीस्कर आहे; पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नाकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

६. उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

७. प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद

Note : Test Series Paper Online available

Visit us

www.spandancareers.org

1. राज्य विधिमंडळाने संमत करून विधेयक राज्यपालांकडे पाठविल्यानंतर राज्यपाल........

a) विधेयकाला मान्यता देऊ शकतात. किंवा

b) विधेयकाला मान्यता देणे राखून ठेवू शकतात. किंवा

c) जर ते विधेयक धन विधेयक नसेल तर राज्य विधिमंडळाच्या विचारार्थ एकदा परत पाठवू शकतात; परंतु राज्य विधिमंडळाने काही दुरुस्त्या करून किवा न करता विधेयक परत संमत केले तर राज्यपालाला त्या विधेयकाला मान्यता द्यावीच लागते.

d) राज्यपाल राष्ट्रपतीच्या विचारार्थ कोणतेही विधेयक राखून ठेवू शकत नाहीत.

वरीलपैकी कोणते विधान **चुकीचे** आहे?

1) फक्त a व b 2) फक्त d 3) फक्त c 4) कोणतेही नाही

---

2. केंद्र राज्य संबंधा बाबत राजमन्नार सममतीने पुढीलपैकी कोणती शिफारस केली **नाही**?

1) कलम 356, 357 आणि 365 पूर्णत वगळवीत.

2) आखील भारतीय सेवा रद्द कराव्यात.

3) नविन राज्याची निर्मिती करताना किंवा सध्याच्या राज्यांची पुनर्रचना करताना संबंधित राज्याची सहमती घेणे बंधनकारक करावे.

4) उर्वरित अधिकार (शेषाधिकार) राज्यांना देण्यात यावेत.

---

3. राज्य धोरणाची मार्गदर्शक तत्वांमधील खालीलपैकी कोणते कलम हे न्यायव्यवस्थेला कार्यकारी विभागाला पृथक ठेवण्यात संबंधी आहे ?

1) 47 2) 48 3) 49 4) 50

---

4. खालीलपैकी कोणती विधाने **योग्य** आहेत?

a) राज्याच्या मंत्रिमंडळातील सदस्यांची संख्या मुख्यमंत्र्या व्यतिरिक्त विधानसभेच्या एकूण सदस्य संख्येच्या 15 टक्क्यांपेक्षा जास्त असता कामा नये.

b) राज्याच्या मंत्रिमंडळातील सदस्तयांची संख्या मुख्यमंत्र्यासहित 12 पेक्षा कमी असता कामा नये.

पर्यायी उत्तरे

1) फक्त a 2) फक्त b 3) a आणि b दोन्ही 4) वरीलपैकी एकही नाही

---

5. खालील दोन विधाने विचारात घ्या :

a) राज्य लोकसेवा आयोगाच्या अध्यक्ष व सदस्यांची निवड राज्यपाल करतात.

b) राज्य लोकसेवा आयोगाच्या अध्यक्ष व सदस्यांची बडतर्फी राज्यपाल सर्वोच्च न्यायालयाच्या सल्याने करतात.

वरीलपैकी कोणते विधान **चुकीचे** आहे?

1) फक्त a 2) फक्त b 3) a आणि b दोन्ही 4) वरीलपैकी एकही नाही

---

6. **चुकीची** जोडी ओळखा :

राज्य	विशेष तरतूद
a) महाराष्ट्र आणि गुजरात :	कलम 371
b) मणीपुर :	कलम 371 C
c) नागालँड :	कलम 371 A
d) कर्नाटक :	कलम 371 j

1) फक्त a व c 2) फक्त b व d 3) वरीलपैकी एकही नाही 4) वरील सर्व

---

7. लोकलेखा समिती बद्दल खालील विधाने विचारात घ्या :

a) नुकतेच या समितीला 2021 मध्ये 100 वर्ष पूर्ण झाली.

b) समितीची निर्मिती भारतात पहिल्यांदा 1919 च्या कायद्यातील तरतुदीनुसार 1921 मध्ये करण्यात आली होती.

c) या समितीमध्ये फक्त लोकसभेतील निवडून दिलेले 22 सदस्य असतात.

d) 1967 पासूनच्या प्रथेनुसार विरोधी पक्षाच्या सदस्याची नेमणूक या समितीचे अध्यक्ष म्हणून करण्यात येते.

1) विधाने a, b, c बरोबर 2) विधान b, c, d बरोबर

3) विधाने a, b, d बरोबर 4) विधाने a, c, d बरोबर

---

www.spandancareers.org

8. खालीलपैकी कोणती तरतूद 73 व्या घटनादुरुस्तीने अनिवार्य केलेली **नाही**?

a) ग्रामसभेची स्थापना

b) तिन्ही स्तरावरच्या सदस्यांची प्रत्यक्ष निवडणुकीव्दारे नेमणूक व सर्व स्तरावर महिलांना किमान 33% आरक्षण.

c) राज्य निवडणूक आयोग आणि राज्य वित्त आयोगाची स्थापना

d) इतर मागासवर्गीयांसाठी आरक्षणाची तरतूद

1) फक्त d 2) फक्त c 3) फक्त b 4) फक्त a

---

9. **चुकीची** जोडी ओळखा : (संविधान सभेच्या महिला सदस्य व मतदार संघ)

1) राजकुमारी अमृत कौर - मध्य प्रांत व बेरार 2) हंसा मेहता - बॉम्बे

3) दुर्गाबाई देशमुख - मद्रास 4) सरोजिनी नायडू - बॉम्बे

---

10. भारतीय राज्यघटनेची वैशिष्टे व जगातील इतर राज्याघटनेची उसनवारी यांच्या जोड्या लावा वैशिष्टे स्त्रोत

a) मुलभुत अधिकार i) अमेरिकेची घटना

b) मुलभुत कर्तव्य ii) ऑस्ट्रेलिया लिया ची घटना

c) राज्य धोरणांची मार्गदर्शक तत्वे iii) आयर्लंड ची घटना

d) संसदेचे संयुंक्त अधिवेशन. iv) रशियाची घटना

1) i iv iii ii

2) i iii iv ii

3) iii i iv ii

4) i iii iv ii

---

11. महादेव गोविंद रानडे यांनी पुढीलपैकी कोणत्या ग्रंथांचे लेखन केले आहे?

a) राईज ऑफ मराठा पॉवर b) एसे इन इंडियन इकनॉमिक्स

c) द इकनॉमिक हिस्टरी ऑफ इंडिया d) ब्रिटिश इंडियन इकॉनमी

1) फक्त a, b व c 2) फक्त a व b 3) फक्त a, b व d 4) फक्त a व c

---

12. 1904 मध्ये 'भारत महिला परिषदेची स्थापना .... यांनी केली?

1) रमाबाई रानडे 2) पंडिता रमाबाई 3) ताराबाई शिंदे 4) सावित्रीबाई फुले

---

13. खालील विधाने विचारात घ्या :

a) 1927 मध्ये 'समाज समता संघाची' स्थापना दे. वि. नाईक यांच्या अध्यक्षतेखाली करण्यात आली.

b) या संघाचे उपाध्यक्ष डॉ आंबेडकर व डॉ भाईंदर हे दोघे होते.

c) सर्व माणसे समान आहेत, मनसाच्या विकासासाठी आवश्यक असणाऱ्या साधनांवर प्रत्येक माणसाचा समान हक्क आहे अशी या संस्थेची धारणा होती.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान /ने **योग्य नाही/त?**

1) फक्त a 2) फक्त b 3) फक्त a व b 4) फक्त b व c

---

14. पुढील वृत्तपत्रांची स्थापनेच्या कालानुक्रमानुसार मांडणी करा :

a) दीनबंधु b) दर्पण c) प्रभाकर d) दिनमित्र

1) a, b, c, d 2) b, d, c, a 3) b, d, a, c 4) b, c, a, d

---

15. प्राथमिक शिक्षण सक्तीचे व्हावे यासाठीचे पहिले विधेयक 1911 मध्ये इंपिरियल कौन्सिल मध्ये पुढीलपैकी कोणी मांडले ?

1) फिरोजशहा मेहता 2) के. टी. तेलंग 3) महात्मा फुले 4) गोपाळ कृष्ण गोखले

---

16. जोड्या जुळवा :

a) व्यामेशचंद्र बॅनजी i) भारतीय राष्ट्रीय सभेचे पहिले अध्यक्ष

b) ए ओ ह्युम ii) भारतीय राष्ट्रीय सभेचे सरचिटनीस

c) दिनशा वाश्छा iii) भारतीय राष्ट्रीय सभेचे सचिव

d) गो कृ गोखले iv) भारतीय राष्ट्रीय सभेचे अतिरिक्त संयुक्त सचिव

1) i ii iii iv

2) i iii ii iv

3) i ii iv iii

4) i iv iii ii

---

www.spandancareers.org

17. नारायण मेघजी लोखंडे यांच्याविषयी खालील विचारात विचारात घ्या :

a) त्यांनी Bombay Millhands Association ही पहिली कामगारांची संघटना स्थापन केली.

b) त्यांना कामगार संघटना व चळिळीचे जनक असे म्हटले जाते.

c) ब्रिटिश सरकारने त्यांना 1890 मध्ये जस्टीस ऑल पीस आणि 1895 मध्ये रावबहादूर ही पदवी दिली.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **अचूक** आहे/त?

1) फक्त a व b 2) फक्त a व c 3) फक्त b व c 4) वरील सर्व

---

18. **चुकीची** जोडी ओळखा :

कामगार संघटना	संस्थापक
1) कामगार हिवर्धक सभा	- नारायण मेघजी लोखंडे
2) मद्रास लेबर युनियन	- बी पी वाडिया
3) बॉम्बे टेक्सटाइल लेबर यूनियन	- ना. म. जोशी
4) इंटक	- वल्लभभाई पटेल

---

19. खालीलपैकी कोणती जोडी **बरोबर नाही** :

1) पुणे येथे मुलींची शाळा - अमेरिकन मिशन 2) पुणे येथे अनाथ बालिकाश्रम - धों. के. कर्वे

3) आर्य महिला समाज - पंडित रमाबाई 4) शारदा सदन - रमाबाई रानडे

---

20. कॉर्नवालीसने प्रत्येक जिल्हयाचे आकारानुसार लहान विभाग करून प्रत्येक विभागावर कोणते हिंदुस्तानी अधिकारी नेमले?

1) उपजिल्हाधिकारी 2) दरोगा 3) जिल्हाधिकारी 4) तलाठी

---

21. अनु जाती, महिला आणि कामगार यांच्यासाठी स्वतंत्र मतदार संघाची निर्मिती कोणत्या कायद्याने करण्यात आली?

1) भारत सरकार कायदा - 1935

2) भारत सरकार कायदा (मोन्टेगु - चेम्सफर्ड) - 1919

3) इंडिया कौंसिल अक्ट (मोर्ले - मिंटो सुधारना कायदा) - 1909

4) भारतीय स्वातंत्र्य कायदा - 1947

---

22. .... यांनी 1843 मध्ये जमसेद्जी जिजीभाई व व्यापारी व ब्रिटिश बँकर्स यांच्यासोबत मिळून 'ग्रेट इंडियन रेल्वे या कंपनीची स्थापना केली?

1) ज्योतिबा फुले 2) जगतशेठ 3) नाना शंकरशेठ 4) कासवजी दावर

---

23. 1875 मध्ये .... येथे स्वामी दयानन्द सरस्वती यांनी 'आर्य समाजाची' स्थापना केली?

1) कलकत्ता 2) लाहोर 3) पुणे 4) मुंबई

---

24. जोड्या जुळवा : (महात्मा फुले यांच्या बद्दलची मते)

a) धनंजय किर	i) भारतीय समाजक्रांतिचे जनक
b) शाहू महाराज	ii) महाराष्ट्राचे मार्टिन ल्युथर किंग
c) वि रा मशंदे	iii) दलितोद्धारक
d) सयाजीराव गायकवड	iv) हिंदुस्तानचा वॉशिंग्टन

1) i ii iii iv

2) i iii ii iv

3) i ii iv iii

4) i iv iii ii

---

25. धार्मिक शुद्धी आणि बंगाली मुस्लिम समाजातील अनिष्ट प्रथा नष्ट करण्यासाठी हाजी शर्यत उल्लाह यांनी कोणती चळवळ सुरू केली?

1) वहाबी चळवळ 2) टीटू मीर चळवळ 3) फरियादी चळवळ 4) देवबंद चळवळ

---

www.spandancareers.org

26. **चुकीची** जोडी ओळखा :

प्रकल्प — जलाशय

1) जायकवाडी - नाथसागर

2) राधानगरी - लक्ष्मी सागर

3) भाटघर - येसाजी कंक सागर

4) पानशेत - वीर बाजी पालस्कर

---

27. पुढीलपैकी कोणत्या पीक उत्पादनात महाराष्ट्राचा देशात प्रर्म क्रमांक लागतो?

a) कापूस b) कांदे c) ऊस d) सोयाबीन

1) फक्त a व c 2) फक्त a व b 3) फक्त b व d 4) फक्त b व c

---

28. जोड्या जुळवा :

व्याघ्र प्रकल्प	संबंधित जिल्हे
a) मेळघाट	i) अमरावती
b) बोर	ii) नागपुर व वर्धा
c) नावेगाव-नागझिरा	iii) गोंदिया व भंडारा
d) पेंच	iv) नागपुर

1) i ii iii iv

2) i iii ii iv

3) i ii iv iii

4) i iv iii ii

---

29. महाराष्ट्रातील पुढीलपैकी कोणत्या जिल्हयाची लोकसंख्या घनता दर चौ ककमी ला 100 पेक्षा कमी आहे?

1) सिंधुदुर्ग 2) चंद्रपुर 3) गडचिरोली 4) रत्नागिरी

---

30. खालील नकाशात रेखांकीत केलेल्या भागात कोणती मृदा मोठ्या प्रमाणावर आढळते?

1) तांबडी मृदा 2) काळी मृदा 3) जांभी मृदा 4) गाळाची मृदा

---

31. **योग्य** जोड्या जुळवा :

घाट	मार्ग
a) खंबाटकी घाट	i) कोल्हापूर - सावंतवाडी
b) आंबा घाट	ii) कोल्हापूर - कणकवली
c) फोंडा घाट	iii) कोल्हापूर - रत्नागिरी
d) आंबोली घाट	iv) पुणे - सातारा

1) i ii iii iv

2) iv iii ii i

3) ii i iv iii

4) iiii iv i ii

---

32. महाराष्ट्राचा रेखावृत्तीय विस्तार .... एवढा आहे?

1) 72° 36’ ते 80° 54’ पूर्व रेखाव़त्त 2) 72° 36’ ते 80° 54’ पश्चिम रेखाव़त्त

3) 71° 36’ ते 81° 80’ पूर्व रेखाव़त्त 4) 71° 36’ ते 81° 80’ पश्चिम रेखाव़त्त

www.spandancareers.org

33. 1 मे, 1981 रोजी खालीलपैकी कोणत्या दोन नवीन जिल्हयांची निर्मिती करण्यात आली ?

a) रत्नागिरी मधून सिंधुदुर्ग b) औरंगाबाद मधून जालना

c) रत्नागिरी मधून रायगड d) उस्मानाबाद मधून लातूर

1) फक्त a व b 2) फक्त a c 3) फक्त c व d 4) फक्त b व d

34. खालील पैकी कोणत्या डोंगर रांगा या नंदुरबार जिल्हयाचा भाग आहेत :

a) अस्तंभा डोंगर b) तोरणमाळ डोंगर c) अक्रानी डोंगर

1) फक्त a व b 2) फक्तत b व c 3) फक्त a व c 4) वरील सर्व

35. खालीलपैकी कोणत्या नदया दक्षिण वाहिनी आहेत?

a) वैंनगंगा b) पैनगंगा c) वर्धा d) पूर्णा

1) फक्त b व c 2) फक्त a व c

3) फक्त a, b व d 4) फक्त a, b व c

36. **चुकीची** जोडी ओळखा:

नदी उगमस्थान

1) गोदावरी - ब्रह्मगिरी टेकड्या

2) भीमा - भीमाशंकर

3) पूर्णा - गावीलगड डोंगर

4) वरीलपैकी नाही

37. महाराष्ट्राच्या एकूण भूभागापैकी किती टक्के भूभाग दख्खनच्या पठाराने व्यापलेला आहे?

1) 49.5% 2) 90% 3) 75% 4) 80%

38. भारताचे एकूण भौगोलिक क्षेत्र .... एवढे आहे?

1)32,87,263 चौ किमी 2)30,87,263 चौ किमी 3)35,87,000 चौ किमी 4)32,85,263 चौ किमी

39. खालीलपैकी कोणता प्रादेशिक विभाग प्रजन्य छायेच्या प्रदेशात येतो?

1) विदर्भ 2) मराठवाडा 3) पश्चिम महाराष्ट्र 4) कोंकण

40. **योग्य** जोड्या ओळखा (महाराष्ट्रातील औष्णिक विद्युत केंद्र व जिल्हे)

1) कोराडी - नागपुर 2) एकलहरे - नाशिक

2) परळी - बीड 4) वरील सर्व

41. 1 एप्रिल 2020 पासून रिझर्व्ह बँकेचे आर्थिक वर्ष पुढीलपैकी कोणते झाले आहे?

1) 1 जुलै ते 30 जून 2) 1 जाने ते 31 डिसेंबर

3) 1 एप्रिल ते 31 मार्च 4) 1 मे ते 30 एप्रिल

42. राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा कायदा, 2013 अंतर्गत खालीलपैकी कशाचा समावेश करण्यात आला आहे?

a) भात b) गहू c) भरड धान्य

1) फक्त a व b 2) फक्त b व c 3) फक्त a व c 4) वरील सर्व

43. महात्मा गांधी राष्ट्रीय रोजगार हमी योजनेबाबत पुढीलपैकी योग्य विधाने विचारात घ्या?

a) जानेवारी 2006 मध्ये कायदा केला गेला

b) योजनेची सुरूवात 2 फेब्रुवारी 2006 ला झाली

c) 2 ऑक्टोबर 2009 ला महात्मा गांधींचे नाव योजनेला देण्यात आले

1) फक्त a व b 2) फक्त a व c 3) फक्त b व c 4) वरील सर्व

44. 2021 च्या जनगणना विषयी खालील विधाने विचारात घ्या :

a) या जनगणनेचे घोषवाक्य - आजची जनगणना उद्याचा विकास व जन सहभागातून जनकल्याण असे आहे.

b) ही जनगणना डिजिटल स्वरूपात होणारी पहिली जनगणना असेल.

1) फक्त विधान a बरोबर 2) फक्त विधान b बरोबर 3) दोन्ही विधाने बरोबर 4) दोन्ही विधाने चूक

45. रंगराजन समितीच्या दारीद्र्याच्या निकषांच्या आधारे 2011 - 12 मध्ये........

a) भारतातील 29.5 टक्के लोकसंख्या दारिद्रय रेषेखाली आहे.

b) ग्रामीण भागातील 30.9 टक्के लोकसंख्या व शहरी भागातील 26.4 टक्के लोकसंख्या दारिद्रयरेषेखाली आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान/ने बरोबर आहे/त?

1) फक्त a 2) फक्त b 3) a आणि b दोन्ही 4) वरीलपैकी नाही

www.spandancareers.org

46. खालीलपैकी कोणता काळ भारतीय नियोजनातील हा योजना सुट्टी/अवकाश काळ म्हणून ओळखला जातो?

1) 1966 ते 1969 2) 1991 ते 1992 3) 1965 ते 1969 4) 1990 ते 1992

47. रिझर्व्ह बँकेच्या नियमांनुसार भारतीय बँकांना एका आर्थिक वर्षात एकूण कर्जपुरवठयच्या .... % कर्ज पुरवठा अग्रक्रम क्षेत्राला करावा लागतो ?

1) 75% 2) 40% 3) 50% 4) 33%

48. 1 एप्रिल, 2019 रोजी खालीलपैकी कोणत्या दोन बँकांचे विलीनीकरण बडोदा बँक मध्ये करण्यात आले?

a) विजया बँक b) देना बँक c) आलाहाबाद बँक d) सिंडीकेट बँक

1) a व b 2) b व c 3) a व c 4) b व d

49. भारत सरकारच्या महसुली व भांडवली अर्थसंकलपमध्ये .... चा समावेश होतो.

a) अंदाजित प्राप्ती आणि अंदाजित खर्च b) भांडवली प्राप्ती आणि भांडवली खर्च

c) महसुली प्राप्ती आणि महसुली खर्च

1) फक्त a व b 2) फक्त b व c 3) फक्त a व c 4) वरीलपैकी सर्व

50. भारतात वस्तु व सेवा कर (GST) ची अमलबजावणी .... रोजी करण्यात आली?

1) 1 जुलै, 2018 2) 1 जुलै, 2017 3) 1 एप्रिल, 2018 4) 1 एप्रिल, 2017

51. भारतातील व आशिया खंडातील पहिले निर्यात प्रक्रिया क्षेत्र पुढीलपैकी कोणत्या ठिकाणी स्थापन करण्यात आले?

1) कांडला 2) कोचीन 3) मुंबई 4) विशाखापट्टणम

52. जागतिक व्यापार परिषद (WTO) कधी स्थापन झाली?

1) 1 जानेवारी 1995 2) 1 जानेवारी 1994 3) 30 डिसेंबर 1994 4) 30 डिसेंबर 1995

53. 1960-61 पासून भारत करत असलेल्या निर्यातीमध्ये सर्वाधिक वाटा .... वस्तूंचा आहे?

1) धातुके व खननजे 2) कृषी उत्पादने 3) उत्पादित वस्तु 4) पेट्रोलीयम उत्पादने

54. मानव विकास निर्देशंकामध्ये (HDI) पुढीलपैकी कोणत्या घटकांचा समावेश होतो?

a) दीर्घ आणि निरोगी जीवन (जीवनमान) - यात जन्माच्या वेळी सरसरी आयुर्मान विचारात घेतले जाते.

b) न्यानाची सुगमता (शिक्षण) - यात शालेय शिक्षणातील सरसरी वर्ष व अपेक्षित शिक्षणाची वर्ष विचारात घेतले जाते.

c) चांगले राहनिमान (कृयशक्ती) - यात दरदोई GNI उत्पन्न विचारात घेतले जाते.

1) फक्त a व b 2) फक्त a व c 3) फक्त b व c 4) वरील सर्व

55. महाराष्ट्रात 2011 च्या जनगणनेनुसार 1000 पेक्षा जास्त लिंग गुणोत्तर पुढीलपैकी कोणत्या जिल्हयात आहे?

a) रत्नागिरी b) रायगड c) सिंधुदुर्ग d) गोंदिया

1) फक्त a व c 2) फक्त b व d 3) फक्त a 4) फक्त a, b व c

56. आंतरराष्ट्रीय नागरी विमान वाहतूक संघटना (ICAO) विमान सुरक्षा सममतीच्या पहिल्या महिला अध्यक्षपदी निवड होणाऱ्या भारतीय कोण आहेत?

1) आरव्ही सूचियांग 2) शेफाली जुनेजा 3) सुचिता माधवन 4) प्रणाली आहुजा

57. IQAir वायु गुणवत्ता निर्देशांक 2021 नुसार .... हे शहर जगातील सर्वात प्रदूषिद शहर ठरले आहे?

1) लाहोर 2) दिल्ली 3) मुंबई 4) शांघाय

58. खालीलपैकी कोणत्या खेळाडूला 2021 चा 'मेजर ध्यानचंद खेलरत्न पुरस्तकार' देण्यात आलेला नाही?

1) नीरज चोप्रा 2) मिताली राज 3) मनप्रीत मसंग 4) मनदीप सिंग

59. महाराष्ट्रातील गिर्यारोहक प्रियांका मोहितेला प्रतिष्ठेचा तेनझिंग नोर्गे राष्ट्रीय साहस पुरस्कार (Tenzing Norgay National Adventure Award) २०२० जाहीर करण्यात आला आहे. तिने खालीलपैकी कोणती शिखरे सर केली?

a) माउंट एव्हरेस्ट b) माउंट ल्होत्से c) माउंट मकालू d) के2

1) a, b, c 2) b, c, d 3) a, c, d 4) a, b, c, d

60. नविन परकीय व्यापार धोरण 2021 बद्दल पुढील विधाने विचारात घ्या :

a) हे धोरण 1 एप्रिल 2021 पासून 2026 पर्यन्त पुढील 5 वर्षे लागू असेल.

b) भारताची अर्थव्यवस्था 5 ट्रिलीयन (5 लाख कोटी) अमेरिकन डॉलर एवढी बनविणे हे या धोरणोचे वैशिष्ठय आहे.

1) फक्त विधान a बरोबर 2) फक्त विधान b बरोबर

3) दोन्ही विधाने बरोबर 4) दोन्ही विधाने चूक

www.spandancareers.org

61. 2021 मध्ये पुढीलपैकी कोणत्या देशाच्या माजी पंतप्रधंनांना पद्मविभूषण पुरस्तकार देण्यात आला?

1) शिंजो आबे - जपान 2) अंजेला मारकेल - जर्मनी

3) शेख हासिना - बांग्लादेश 4) शेर बहादुर देऊबा - नेपाळ

62. पुढील विधाने विचारात घ्या: **योग्य** विधांनांचा पर्याय निवडा?

a) एप्रिल २०२१ रोजी भारताचे ४७ वे सरन्यायाधीश (chief justice of India) म्हणून न्या. एन. व्ही. रमणा यांची नियुकती करण्यात आली.

b) न्या. रमणा यांना ऑगस्ट २०२२ रोजी पर्यंत सरन्यायाधीश पदाचा कार्यकाळ लाभणारा आहे.

c) त्यांनी सर्वोच्च न्यायालयात येण्यापूर्वी आंध्रप्रदेश व दिल्ली उच्च न्यायालयात न्यायाधीश पदावर काम केले आहे.

1) फक्त a व b 2) फक्त b व c 3) फक्त a व c 4) वरील सर्व

63. मार्च 2021 मध्ये प्रसिध्द करण्यात आलेला इज ऑफ लिव्हिंग - 2020 निर्देशांकंनुसर भारतातील राहण्यासाठी सर्वात अव्वल स्थानी कोणते शहर आहे?

1) पुणे 2) बंगळुरू 3) अहमदाबाद 4) मुंबई

64. **अयोग्य जोडी ओळखा (फिल्म फेयर पुरस्कार 2021)**

a) सर्वोत्कृष्ट चित्रपट : थप्पड

b) सर्वोत्कृष्ट दिग्दर्शक : 'तान्हाजी: द अनसंग हीरो' (ओम राऊत)

c) सर्वोत्कृष्ट अभिनेता (पुरुष): इरफान खान- 'इंग्लिश मीडियम'

d) सर्वोत्कृष्ट अभिनेता (महिला): तापसी पन्नू - 'थप्पड'

1) फक्त a व b 2) फक्त c 3) फक्त d 4) वरीलपैकी कोणतीही नाही

65. सुंदरलाल बहुगुणा यांच्याबद्दल खालील विधाने विचारात घ्या :

a) ते चिपको आंदोलनाचे प्रणेते म्हणून ओळखले जातात

b) त्यांनी 1973 मध्ये उत्तर प्रदेशच्या चिमोली जिल्हयात हिमालयातील उतरांवरील झाडांचे संरक्षण करण्यासाठी चिपको आंदोलन सुरू केले.

c) त्यांना 2009 साली पद्मविभूशन तर 1981 साली पद्मश्री पुरस्कार मिळाले आहेत

चुकीच्या नसलेल्या विधांनांचा योग्य तो संकेतांक निवडा ?

1) फक्त a व b 2) फक्त a व c 3) फक्त b व c 4) वरील सर्व

66. 2021 सालचा स्पेनचा प्रिन्सेस ऑफ अस्टुरियस पुरस्कार .... या अर्थतज्ञाना देण्यात आला?

1) सी रंगराजन 2) डॉ मनमोहन सिंग 3) अमर्त्य सेन 4) रघुराम राजन

67. जागतिक बँकेचे शैक्षणिक सल्लागार म्हणून ....नियुक्ती करण्यात आली आहे?

1) रणजितसिंह डिसले 2) सी रंगराजन 3) नरेंद्र जाधव 4) आर गाङगीळ

68. आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट परिषदेने (ICC) जून २०२१ मध्ये .... या भारतीय क्रिकेटपटूला आयसीसी हॉल ऑफ फेममध्ये (ICC Hall Of Fame) समाविष्ट केले.

1) विराट कोहली 2) राहुल द्रविड 3) आर अश्विन 4) विणू मंकड

69. स्मार्ट सिटी पुरस्कार २०२० अंतर्गत कोविड इनोव्हेशन पुरस्कार कोणत्या शहराला देण्यात आला?

1) कल्याण-डोंबिवली आणि वाराणसी (संयुक्तपणे) 2) मुंबई आणि वाराणसी (संयुक्तपणे)

3) पुणे आणि मुंबई (संयुक्तपणे) 4) सूरत आणि वाराणसी (संयुक्तपणे)

70. प्रख्यात धावपटू मिल्खा सिंग यांच्याबद्दल पुढील योग्य विधाने विचारात घ्या :

a) 'फ्लाइंग शीख' म्हणून प्रसिध्द b) आत्मचरित्र: The Race of My Life

c) त्यांना 1959 मध्ये पद्मश्री पुरस्कार देण्यात आला d) वयाच्या ९१ व्या वर्षी कोविड-१९ मुळे निधन.

1) a, ,b c 2) b, c, d 3) a, c, d 4) a, b, c, d

71. खालीलपैकी कोणती वनस्पती किटकभक्षी (Insectivorous) आहे?

1) ड्रॉसेरा (Drosera) 2) अमरवेल (Cuscuta)

3) दगडफूल (Lichen) 4) भूछत्र (Mushrooms)

72. खालीलपैकी कोणत्या रक्तपेशींना 'सैनिकी रक्तपेशी' म्हणून ओळखले जाते?

1) RBC 2) WBC 3) प्लेटलेट्स 4) यापैकी नाही

73. साधारणत: रक्तामध्ये पाण्याचे प्रमाण किती टक्के असते?

1) 50% 2) 90% 3) 55% 4) 8%

www.spandancareers.org

74. शरीरातील सर्वात मोठी ग्रंथी कोणती?

1) यकृत ग्रंथ्रह 2) लाळोत्पादक ग्रंथी 3) स्वादूपिंड 4) जठर

75. स्वादुपिंडाच्या (pancrease) चार पेशी मार्फत वेगवेगळे चार संप्रेरक स्त्रावले जातात त्यापैकी खालील चुकीची जोडी ओळखा

1) अल्फा पेशी - ग्लुक्यागॉन 2) बीटा पेशी - इन्सुलीन

3) डेल्टा पेशी - अमायलेज 4) पी-पी पेशी - पॅनाक्रियाटीक पॉली पेपटाईड

76. खालीलपैकी कुठल्या संप्रेरकास अपातकालीन संप्रेरक (Emergency Hormone) म्हणतात?

1) अड्रेनलाइन 2) थायरॉक्झीन 3) वॅसोप्रेसीन 4) ऑक्सिटॉसीन

77. 'पेशीचा रासायनिक कारखाना' असे खालीलपैकी कशाचे वर्णन केले जाते?

1) तंतुकणिका (Mitochondria) 2) गॉल्गी काय (Golgiapparatus)

3) खडबडीत आंतर्द्रव्यजालिका (Rough ER) 4) लयकारिका (Lysosomes)

78. गांडूळ (Earthworm) या प्राण्याबद्दल खालील विधाने लक्षात घ्या. बरोबर विधान/ने ओळखा.

a) मोलस्का या संघात येतो. b) याच्या हृदयाला आठ कप्पे असतात.

c) हा उभयलिंगी (Hormaphrodite) असतो.

1) फक्त a व b 2) फक्त b व c 3) फक्त a व c 4) वरील सर्व

79. खालीलपैकी अयोग्य जोडी विचारात घ्या :

a) आर. एच. व्हिटाकार - पंचसृष्टी पध्दत b) ॲरिस्टॉटल - प्राण्याचे वर्गीकरण

c) डी. कॅन्डोले - टॅक्झोनॉमी संज्ञा d) करोलस लिनीयस - द्विनाम पध्दत

1) फक्त a 2) फक्त b 3) फक्त c 4) वरीलपैकी नाही

80. मूलद्रव्यांची समस्थानिके (Isotope) म्हणजे ....

1) अणुवस्तुमानांक समान, अणुअंक भिन्न

2) अणुअंक समान, अणुवस्तुमानांक भिन्न

3) अणुअंक व अणुवस्तुमानांक भिन्न पण न्युट्रॉन संख्या समान

4) समान रासायनिक घटक मात्र भिन्न भौतिक गुणधर्म

81. रिकाम्या जागा भरा :

आधुनिक आवर्तसारणीचा विचार करता कोणत्याही गणात वरून खाली जाताना अनुक्रमे मूलद्रव्यांची विद्युत धनता .... तर विद्युत ऋणता.................

1) वाढत जाते, कमी होत जाते 2) कमी होत जाते, वाढत जाते

3) वाढत जाते, स्थिर राहते 4) कमी होत जाते, स्थिर राहते

82. ताऱ्यांचे लुकलुकणे (Twinkling of stars) हे प्रकाशाचे .... होय?

1) परावर्तन 2) अपवर्तन 3) अपस्करण 4) यापैकी नाही.

83. पांढऱ्या रंगात सात रंगाचे किरण समाविष्ट असतात. हे सर्वप्रथम कोणी शोधले.

1) आईनस्टाईन 2) नील्स बोहर 3) सी व्ही रमण 4) न्यूटन

84. अयोग्य जोडी ओळखा : (स्त्रोत व त्यातील आम्ल)

1) मुंगी - फोर्मिक ॲसिड

2) दही - लॅक्टिक आम्ल

3) संत्री - सायट्रिक आम्ल

4) यापैकी नाही

www.spandancareers.org

85. **योग्य जोड्या जुळवा :**

प्रथिन उत्पादने	रोग नियंत्रण
a) इन्शुलिन	i) मधुमेह
b) सोमॅटोस्टॅटिन	ii) ठेंगूपणा
c) इरिथ्रोपॉयेटिन	iii) ॲनिमिया
d) इंटरल्युकीन	iv) कॅन्सर

	a	b	c	d
1)	i	ii	iii	iv
2)	i	ii	iv	iii
3)	ii	i	iii	iv
4)	iv	iii	ii	i

86. खालील वृत्तालेखांमध्ये एका शहरातील M, N, P, Q, R, S, आणि T या सात वेगवेगळ्या संस्थांमधील पदवीधर आणि पदव्युत्तर स्तरातील विद्यार्थ्यांची विभागणी दर्शवली आहे. वृत्ता लेखा ांचा काळजीपूर्वक अभ्यास करा आणि त्या खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या :

पदवीधर स्तरातील विद्यार्थ्यांची एकूण संख्या = 27300 पदव्युत्तर स्तरातील विद्यार्थ्यांची एकूण संख्या = 24700

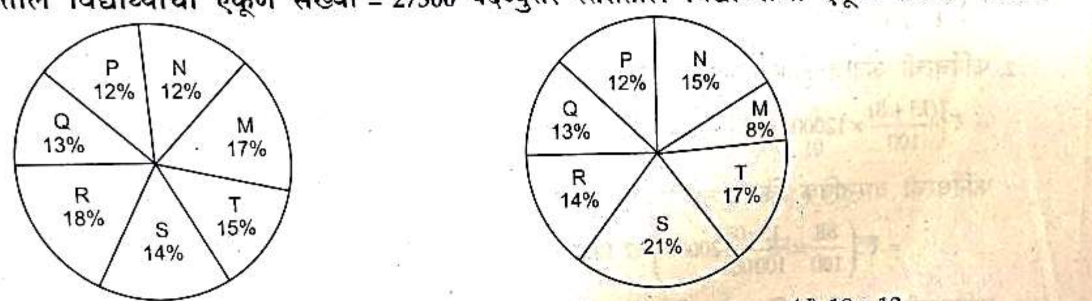

M आणि S या संस्थामध्ये पदवीधर स्तरावर किती विद्यार्थी शिकत आहेत?

1) 7516 2) 8463 3) 9127 4) 9404

87. ठिपक्यांच्या परस्परांना छेदणाऱ्या कर्णरेषांवरून व त्यापासून तयार झालेल्या समभुज चौकोनाकारावरून घडी घालून लहान त्रिकोण आकार मिळविला आहे असे डावीकडे दिलेले पारदर्शक कागदाचे पान अभ्यासा आणि पर्यायातून उचित घडी निवडा ?

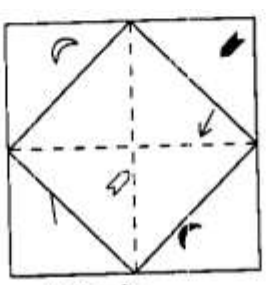

पर्यायी उत्तरे :

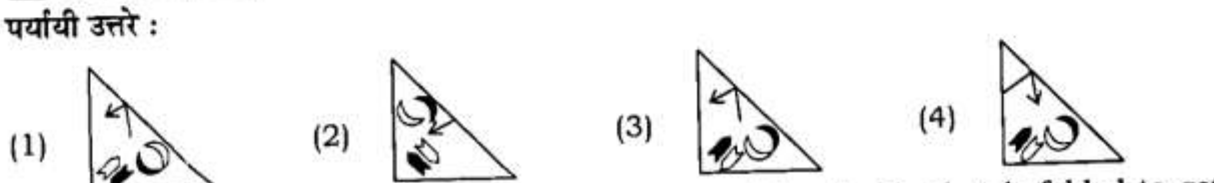

88. सागर उत्तरेकडे तोंड करू उभा आहे त्याच्या उजवीकडे वळून तो 25 मीटर चालत गेला. नंतर तो त्याच्या डावीकडे वळून 30 मीटर चालत गेला. नंतर तो त्याच्या उजवीकडे 25 मीटर चालला. नंतर तो पुन्हा त्याच्या उजवीकडे वळून 55 मीटर चालला. शेवटी तो उजवीकडे वळून 40 मीटर चालला. सुरुवातीच्या ठिकाणापासून तो आता कोणत्या दिशेला आहे?

1) नैऋत्य 2) दक्षिण 3) वायव्य 4) अग्नेय

89. '*' च्या जागी अचूक अक्षर आणि अंक असलेला पर्याय कोणता?

www.spandancareers.org

A	G	M	S	*
49	54	59	64	*

(1) $\frac{Y}{69}$ (2) $\frac{Z}{75}$ (3) $\frac{W}{65}$ (4) $\frac{T}{64}$

90. माणसांच्या एका रांगेत कैलासचा डावीकडू 5 वा क्रमांक असून प्रशांतचा उजवीकडू 6 वा क्रमांक आहे. जेव्हा कैलास व प्रशांत यांनी आपापसात जागेची अदलाबदल केली तेव्हा कैलासचा डावीकडून 13 वा क्रमांक येतो. त्या रांगेत जागेची अदलाबदल केल्यानंतर प्रशांता उजवीकडू कितवा क्रमांक येईल?

1) 7 वा 2) 11 वा 3) 14 वा 4) 18 वा **25**

91. 12 माणसे दिवसाला 8 तास काम करून ते काम 10 दिवसात पूर्ण करतात. तर दररोज 15 तास काम करून तेच काम 8 दिवसांमध्ये किती लोक करतील?

1) 4 2) 5 3) 6 4) 8

92. राम आणि मोहन यांच्या वयाचे गुणोत्तर अनुक्रमे 4 : 5 आणि राम व अनिल यांच्या वयाचे गुणोत्तर 5 : 6 असेल. जर तिघांच्या वयाची बेरीज 69 वर्ष असेल तर मोहनचे वय काय आहे.

1) 20 वर्ष 2) 24 वर्ष 3) 25 वर्ष 4) 30 वर्ष

93. विक्री करासहित एका वस्तूची विक्री किंमत 616 रु आहे. विक्री कराचा दर 10% आहे. जर दुकानदाराने 12% नफा कमावला असेल तर वस्तूची खरेदी किंमत काय?

1) 500 रु 2) 515 रु 3) 550 रु 4) 600 रु

94. A आणि B एकत्रितपणे पंधरा दिवसात कामकाजाचा एक भाग पूर्ण करू शकतात आणि तेच काम B हा एकटा 20 दिवसात पूर्ण करू शकतो तर A हा तेच काम एकटा ककती दिवसात करू शकेल?

1) 60 दिवसांत 2) 45 दिवसांत 3) 20 दिवसांत 4) 15 दिवसांत

95. 4 पुरुष व 5 महिला यांच्यामधून 5 सदस्य निवडून त्यांची समिती तयार केली जाणार आहे. जर त्या समितीमध्ये 2 पुरुष आणि 3 महिला असतील तर ती समिती किती वेगवेगळया प्रकारे तयार करता येऊ शकते?

1) 16 2) 36 3) 45 4) 60

96. पुढील मालिका पूर्ण करा :

15, 225, 210; 25, 625, ...

1) 550 2) 575 3) 600 4) 635

97. खालील चौरसात प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल?

18	25	20
?	21	19
22	17	24

1) 25 2) 23 3) 32 4) 26

98. पुढील माहिती काळजीपूर्वक वाचा व त्यावरून प्रश्नाचे योग्य उत्तर निवडा

अ) X हा Y चा भाऊ आहे. ब) Z ही X ची बहीण आहे

क) M हा N चा भाऊ आहे ड) N ही Y ची मुलगी आहे.

M चे काका असणारी व्यक्ति कोण?

1) X 2) Y 3) Z 4) N

spandancareers.org

99. एका कागदपत्राचे छायाचित्र (झेरॉक्स) काढण्यास 1 रुपया लागतो. तथापि, 1000 कागदपत्र नंतर 2% सवलत दिली जाते तर 5000 कागदपत्रांना किती रुपये लागतील?

1) 3920 रु 2) 3980 रु 3) 4900 रु 4) 4920 रु

---

100. पारदर्शी कागद Y च्या घड्या घालून मिळवलेली घडी निवडा

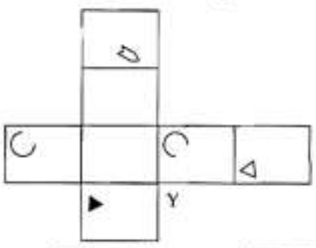

(1) (2) 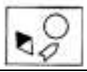 (3) (4)

www.spandancareers.org